

MAGYAR IPARJOGVÉDELMI ÉS SZERZŐI JOGI EGYESÜLET
A MTESZ TAGJA

Hungarian Association for the Protection of Industrial Property and Copyright
Association Hongroise pour la Protection de la Propriété Industrielle et le Droit d' Auteurs
Ungarische Vereinigung für Gewerblichen Rechtsschutz und Urheberrecht

1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 6-8. III. 324. Telefon/Fax: +36 (1) 353-1661 mie@t-online.hu www.mie.org.hu

Tisztelt dr. Jókúti András,

a MIE köszöni a TTIP megállapodás előkészítésével összefüggő megkeresést. Sajnos, a megkeresésben feltett kérdések tárgyában tagjainknak nincs közvetlen tapasztalata. Ennek egyik fő okát az USA-beli jogérvényesítés magas költségei jelentik.

A megállapodás előkészítése mentén azonban felhívnánk a figyelmet két tárgykörre, amely összefüggésben áll a tervezett megállapodással.

1) FIMLA (Fairness in Music Licensing Act)

Az Amerikai Egyesült Államokat a WTO Panel döntése kötelezte arra, hogy az USA Szerzői Jogi Törvénye nyilvános előadási szabad felhasználást a TRIPs-megállapodásba ütközően engedő, a címben megjelölt elnevezésű törvénnyel módosított szabályát [Subparagraph (B) of Section 110(5)] hozza összhangba a TRIPs megállapodással (WT/DS160/R, 15 June 2000). A WTO vitarendezési eljárása keretében döntőbíró mondta ki, hogy a törvénymódosítás határideje 2001. július 27-én lejár. (WT/DS160/12 15 January 2001, 47. pont). Mindkét határozat forrása: http://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/distab_e.htm. A látogatás napja: 2013. szeptember

Az Amerikai Egyesült Államok a mai napig nem tett eleget a WTO keretében előírt kötelezettségének. Tisztában vagyunk azzal, hogy a nemzetközi egyezménybe ütköző szabad felhasználás anyagi szempontból sokkal erősebben érinti az angolszász országok szerzőit, mint a magyar szerzőket, de az elv a lényeges. A nemzetközi egyezményben rögzített háromlépcsős tesztbe ütköző szabad felhasználásra vonatkozó rendelkezés nem tartható az USA törvényében, különös tekintettel arra, hogy a teszt védelmi/kivételi szintjét elvileg még a 2013. évi VIP egyezmény is tiszteletben tartja.

Javasoljuk e tárgykör felvételét a TTIP tárgyalásokra.

2. Szellemi tulajdoni büntető jogérvényesítés

A külföldi szerzők/szerzői jogosultak büntető jogérvényesítését elnehezíti, számos esetben pedig ellehetetleníti a Kúria EBH2013. B.9 számú döntése: *"Amennyiben a mű először külföldön került nyilvánosságra és szerzője külföldi, ő, illetve műve magyar szerzői jogi védelemben csak nemzetközi egyezmény, illetőleg viszonyosság alapján részesülhet. Ezért a*

büntetőeljárás során a szerző (jogtulajdonos) honosságára és a mű első nyilvánosságra hozatalának helyére vonatkozó adatokat tisztázni kell".

Idézzük az indokolás releváns részeit:

(..) "Kétségtelen továbbá, hogy az elkövetéskori időt alapul véve, a hivatkozott szerződések - így különösen a BUE és a TRIPS Egyezmény - részes államai száma magas. Ez azonban önmagában értelemszerűen nem adhat feltétlen alapot arra a jogi következtetésre, hogy jelen ügyben minden jogtulajdonos sértett esetében fennáll az Sztj. hatályára vonatkozó rendelkezés alkalmazásának jogi feltétele".

(...)

"A sértettek megnevezéséből a jogtulajdonos honosságára, az elkobzásra vonatkozó rendelkezésekből, illetve nyomozati iratok alapján pedig a szoftverekre - hozzávetőleg - következtetni lehetne, azonban ez nyilvánvalóan elégtelen alap a származási állam, illetve az Sztj. hatálya alá tartozás megállapításához".

(...)

"Ha a szerző (jogtulajdonos) magyar, vagy a mű először Magyarországon került nyilvánosságra, akkor elegendő ezek tényállásban rögzítése. Egyébiránt pedig a nemzetközi szerződések fennállása, rendelkezései, tartalma, illetve a viszonyosság tekintetében szükség esetén megkeresés alapján (8002/2008. IRM tájékoztató a nemzetközi vonatkozású büntetőügyek intézéséről), vagy e tárgyban szakértelemmel rendelkező igénybevételével kell állást foglalni".

A szerzői jogi nemzetközi egyezményes tagságra nézve nincs közhiteles magyar nyilvántartás (a közhitelesnek nem tekintett angol nyelvű nyilvántartások nem felelnek meg a célnak). Már a jogtulajdonos honossága szerinti állam egyezményes tagságának megállapítását is szakértői feladatnak, illetve megkeresés tárgyának tekinti a döntés. A honosság szerinti állam egyezményes tagsága mellett azonban a mű származási országának bizonyítása is szükséges, amely nagyszámú műre/teljesítményre elkövetett bűncselekmény esetében elnehezíti, esetenként pedig ellehetetleníti a büntető jogérvényesítést. Ez felvetheti a szellemi tulajdoni jogsértések TRIPs megállapodásban vállalt büntető szankcionálási kötelezettsége nem megfelelő teljesítését.

Ha szerzői és szomszédos jogi jogosultak sérelmére egyaránt elkövetik a bűncselekményt (pl: hangfelvétel engedély nélküli terjesztése), az az új Btk. szerint egyrendbeli bűncselekmény.

Ha a büntető bíróság el is fogadja (ez kétséges, mert a hivatkozott döntés indokolása a Római egyezményt és a WPPT-t is felsorolja, noha szoftverre elkövetett jogsértés az ügy tárgya), hogy a szomszédos jogi jogosultak védelme (ide nem értve a filmelőállítói szomszédos jogot) kiterjed minden egyezményes tagállami jogosultakra, még akkor is fennmarad a szomszédos jogi jogosult honossága szerinti állam egyezményes tagságának a bizonyítása.

Ha ez sikeres, de a szerzői jogosult javára fennálló védelmet nem lehet bizonyítani a származási ország meg nem állapíthatósága miatt, akkor - lévén egyrendbeli bűncselekményről szó- esetleg a szomszédos jogi jogosult sérelmére elkövetett

bűncselekményt megállapítják, de elmarad ugyanez a megállapítás a hangfelvételben rögzített mű szerzőjének sérelmére. Ennek persze a vagyoni hátrány mértékére is kihatása van.

Javasoljuk legalább egy olyan nyilvános, közhiteles elektronikus magyar nyelvű, a szerzői jogi és iparjogvédelmi egyezményes tagságot mutató adatbázis felállítását a T. SZTNH-ban, amely ingyenesen hozzáférhető, és megtakaríthatja legalább a jogosult honossága szerinti állam egyezményes tagságára vonatkozó bizonyítást, másrészt pedig egyeztetést a büntető ügyekben eljáró bíróságokkal a fent leírt gyakorlat megfelelő irányba tereléséről.

Tisztelettel,

Dr. Szecskay András

Elnök

Budapest, 2013. szeptember 29.